TRIPES HEITERSBACENSIS,

CUJUS PRIMAM
CONSIDERATIONEM HISTORICO-DOGMATICAM,

PRAESIDE

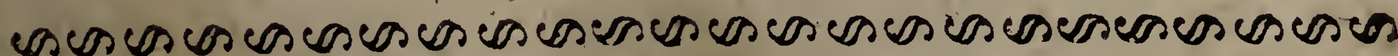
GEORGIO FRIDERICO SIGWART,
PHILOS. ET MEDIC. DOCT.
CHIRURG. ET ANATOMIÆ PROF. PUBL. ORD.
FACULTATIS MEDICÆ SENIORE,
p. t. UNIVERSITATIS RECTORE,

PRO GRADU DOCTORIS MEDICINÆ
RITE CAPESSENDO,
PUBLICE DEFENDENDAM SUMSIT
CHRISTOPH. FRIDERICUS LIESCHING,
NURTTINGENSIS.

AD DIEM NOVEMBRIS MDCCLV.

TUBINGÆ,
LITTERIS BAUHOF - ET FRANCKIANIS.

*
* *

Multa esse videntur, quæ non sunt, & sunt, quæ non videntur, &, quæ sunt, ut sunt, non esse videntur Monstra; Nam:

* *

Nonne vides incompositas aliquando figuras
Depingi plana in Tabula; nec forma, nec ordo est.
Nec sibi respondent partes, temere omnis in arcum
Linea curvari, seriem nec habere putatur:
Levis at in medio steterit cùm fortè Cylindrus
Tunc tetram in faciem confusos arte colores
Colligit, & vultus reddunt vaga MONSTRA *decoros.*

ANTILUCRETIUS *L. IX. n. 783 - 789.*

PRÆFATIO.

Accipe, L. B. duobus totam, quam ad TE habeo, præfationem; *unum* eſt, quo de eſſentia alicujus Scripti non eſſe Præfationem; *alterum*, quo me præterea nullam habere hac vice aliam, eo ipſo non eſſe, quod deprecer, TE ſcire volo ſicque valere jubeo.

PRÆCOGNOSCENDA.

§. I.

FAcili, in quem binæ de *Corde humano veri nominis Antlia hydraulica* deque *Antagonismo fibris ejus musculosis imputato* proxime ventilatæ Dissertationes trahebant, idearum nexu, alia de eadem corporis nostri machina, adeo excellenti, jamjam meditatus sum, cum accidit, primâ videre vice insolentem corporis humani fabricam, cujus iconem hic affixam conspicis. Dicaveram nempe huic labori academico, academicis nostris expediendo feriis, (alio enim tempore aliis occupato mihi multò minus feriari hactenus licuit) vexatissimam istam, ac tot tantisque ambiguitatibus à Physico - Anatomicis agitatam de distantia apicis cordis ab ipsius basi quæstionem, ex indubiis & evidentioribus, ac hucusque factum est, principiis demonstraturus, nobilissimam hanc corporis nostri machinam sub motu suo systaltico abbreviari neutiquam, verùm certissime elongari, & contrarium utrinque sub motu ejus obtinere diastaltico. Hôc animi decretô detentus ecce! plebeja in museum intrat, suamque mihi aliisque unà præsentibus naturæ curiosis Philiatris offert infantulam, tertiô præter naturæ consuetudinem pede plus deformatam dicamne? an potius impeditam, supernumerario hoc onere? Quô visô, priori mox mutatô consiliô, prius non potui non habere hoc considerationis nostræ objectum.

§. 2. Erit autem objecti hujus (§. 1.) *consideratio* non solum *historica*, sed & *dogmatica*. Utroque enim modô, qualecuncunque naturæ factum potest & meretur expendi. Partitô labore hanc adgredi jubemur considerationem. Primam ejus particulam præsens sistit dissertatio. Alteram aliâ communicabimus occasione. Brevis erit & succincta hæc omnis disquisitio. Id enim partim res ipsa, partim instituti ratio, arbitratui

bitratui nostro inculpabili relinquenda, postulat. Idem exacte innuit hujus operis inscriptio. En! *thematis determinationem*, cui itaque adæquate, ut decet, respondet *titulus.* Determinatis hisce limitibus subsequens circumscribitur *tractatio.*

§. 3. Monstrosos partus, (monstrosum autem esse præsentem (§. 1.), infra demonstrabitur) præsertim humanos, ad cognitionis nostræ profectus multùm prodesse, nemo non largitur facile. In historia vero naturali is maxime, qui de monstris agit, articulus, velut monstrosus est nævisque undique laborans & innumeris narratiunculis incertis fabulisque conspurcatus. Hic itaque habemus exemplum, quo iste augetur, fide dignissimum. Præterea monstrorum considerationes dogmaticas monstrosis sæpe niti principiis, pariter manifestum est. Expediet igitur meliora in hac re suppeditare. Uterque vero hujus disquisitionis *usus specialior* in specialiori succedente doctrina determinatiùs erit expendendus. *Communes* hic maxime expendamus.

§.4. *Usus*, quos *communes* habet (§. 3.) utraque hujus tripedis (§. 2.) consideratio, sunt varii, variâ ratione commendabiles. Monstrorum spectacula &, quæ ab istis excitari possunt, intimiores speculationes non modo, quod tamen etiam non nihil est, *novitatis gratiâ* sese commendant, sed & multa utplurimum continent multiplicis *veritatis semina*, *pietatis* maxime. Monstra, repeto, se nobis monstrant haud frustrà, quod ipsomet suo jam innuunt nomine; monstrant sane haud raro, quod nunquam monstratæ fuissent consuetæ fabricæ. Nobis igitur monstrata aliis quoque monstranda sunt.

§. 5. Primum & omnium fœcundissimum pietatatis semen, (§. 4.) quod altissimas in mente tua agat radices, procul dubio est corporis tui conformitas, quacum præ hoc aliisque deformatis in lucem hanc editus es publicam. Aspicito corporis tui concinnam staturam, artus tam pulchre effigia-

tos & in quibus nil deficit, nil abundat, quod te in muniis tuis obeundis possit impedire; conspicito pedes tuos, quibus erectus stare potes & incedere non præpeditus, bene pedatus. Cogitato te non valgum, non vatium, non plautum, non loripedem, non tripedem esse. Dehinc ad te tuos convertito oculos, non rotantis pavonis imitamentô, sed in pedes tuos projectus. Summæ id acceptum referto providentiæ. Tum, erectô animô in viis Domini tibi incedendum pedesque tuos in istis regendos & dirigendos esse, judicato. Jam, à te paululum aversus, ad nostram respicito tripedem, demissâque mente perpendito, qui factum, ut ista te deformior fuerit nata? quæ tua præ illius conditione prærogativa? Nullam, confido, poteris allegare. Si nullam habes, quâ te possis præferre, rationem, dic quæso denique: quis peccaverit? num hæc? an vero ipsius Parentes?

§. 6. Verum hisce (§. 5.) non modo, sed & multis aliis meditationibus, *theologicis* atque *juridicis*, utilem occasionem præbere possunt monstrorum historiæ. Etenim, ut in Theologia, ita quoque in *Jurisprudentia medica*, æque ac in *Medicina forensi*, ab ista omnino distincta, magnæ multæque de monstris agitantur controversiæ. Nec nullus ejusmodi considerationum est *usus physico-philosophicus*, in doctrina de rerum origine & speciatim animalium generatione conspicuus, quibus denique addo *usum medicum*. Ita auxilium pro misera hac sua (§. 1.) tripede petiit afflicta ipsius mater, &, ob paupertatis rationem, illam ad labores pro pane lucrando non aptam fore, conquerens. Expedit igitur disquirere: an & quænam hic sit auxilii spes? Prætereo reliquos hujus considerationis *usus*, quos infra dicenda suô (§. 3.) docebunt locô.

§. 7. Brevioribus proponenda (§. 2.) expedire jubeor, aliis interpellatus negotiis. Haud igitur multa fusiorque rerum *analysis* hic expectanda est. Neque eam postulant historica. Quæ vero his subjungam dogmatica, ea alibi possunt enucleatius expendi.

expendi. In eo tamen ſemper ero totus, ut neque dicendorum diſtinctioni, neque eorum ordini, plus, quam par eſt, præfixa detrahat brevitas. Præterea de *methodo* nil habeo, quod addam.

§.8. Determinatis itaque *thematis* limitibus (§.2.), *uſu* (§.3-6.) *methodo* (§. 7.), ſupereſt dicendorum *partitio*, in *præcognoſcendis* his adhuc indicanda. vid. Pantom. Erud. §. 8-11. *Objectum* conſiderationis præſentis partim *hiſtoricum*, partim *dogmaticum*, eſſe ſupra (§.2.) indicatum eſt. Dehinc in *duas partes* præcipuas tota reſolvitur reliqua *tractatio*, quarum *una* tradet hiſtoriam infantis tripedis, *altera* vero proponet quæſtiones quasdam dogmaticas cum iſta connexas. Iſtam hac eſſe priorem ſponte patet. Præmittitur itaque, quam pro objecto habet

PARS I.

HISTORIA INFANTIS TRIPEDIS.

§. 9. *Hiſtorica cognitio* eſt cognitio entium ſecundum eorum exiſtentiam, qua talem; *dogmatica* autem eſt cognitio entium ſecundum eorum poſſibilitatem, qua talem. Haud igitur omnis cognitio, quæ circa entium verſatur exiſtentiam, ut vulgo putant, eſt *hiſtorica*, licet omnis *hiſtorica cognitio* ſit cognitio entium ſecundum eorum exiſtentiam. Propoſitio hæc non eſt convertibilis. Ita verſabimur hic circa exiſtentiam dictæ tripedis, qua talem, hoc eſt, circa ejus *cognitionem hiſtoricam*. Verſabimur vero etiam circa idem exiſtens, non qua tale, ſed alio modô. Differunt ſane, & cognitio exiſtentium, & cognitio exiſtentium, qua talium, & cognitio poſſibilitatis exiſtentium, & cognitio denique veritatis exiſtentium, qua talium, quas notiones vulgo non diſcernunt veram *artem analyticam* vel ignorantes vel contemnentes.

§. 10.

§. 10. Inde (§.9.) quoque videre eſt, *cognitioni hiſtoricæ* minus apte opponi *philoſophicam*, quum revera ipſa quoque *hiſtorica* poſſit eſſe *philoſophica*. *Hiſtoria philoſophica* idem agnoſcit fundamentum, quo nititur ſcientia dogmatica; Nil enim eſt ſine ratione ſufficiente, neque in exiſtentibus, qua talibus, neque alio modô conſideratis, neque in naturæ, neque in hominum, ſapientum Principumque factis. Eequæ major eſſe poteſt certitudo, quam quæ fide nititur oculata? quæ major certitudinis firmitas eâ, quam à propria interne æque ac externe habemus experientia, ſenſuumque teſtimonio. Senſus enim fallere iis tantùm videntur, quos judicium fallit, quique eodem alios fallunt.

§. 11. Exiſtentia quidem (§. 10.) *contingentia*, qua talia, plenâ demonſtrari nequeunt certitudine, eorum enim negatio vi definitionis eſt poſſibilis, ob quam negationis poſſibilitatem opponuntur *neceſſariis*. Hoc igitur reſpectu vel ad *probabilia*, vel ad credenda, ſeu pro fide aſſumenda, pertinent.

§. 12. *Fides*, ob nexus neceſſitatem, qui inter fidem habentes, & eos, quibus fides eſt habenda, intercedere debet, duplici vulgo ſumitur ſignificatu, morali nempe, & logicô, unde perbene Germani adeo frequenter combinare ſolent terminos Treu und Glauben. Prior ſenſus voluntatem attingit, poſterior intellectum. *Fides* nempe *logice ſumta* eſt intellectus operatio, qua aſſerto alterius aſſenſus præbetur. *Aſſenſus* autem eſt ipſa de eo, quod alio modô non ſcitur, certitudo ob aſſertionem alterius; Hæc igitur fides neutiquam ad voluntatem poteſt referri. Tantum abeſt, ut cum quibusdam fides dividi poſſit in fidem, quæ eſt in voluntate, & in fidem, quæ eſt in intellectu, ut hæc diſtinctio potius plane ſit abſurda.

§. 13. A fide (§. 12.) diſcernenda eſt *fiducia*, hæc proprie illius, logice ſumtæ, eſt conſtitutivum, & nil aliud dicit, quam judicium de veracitate aſſertoris, ob quam aſſertioni aſſertoque ejus

ejus tribuimus veritatem; Quare hôc pariter ſenſu abſona eſt fidei dicta diſtinctio, vel diviſio. Sin autem *fiducia* involvat reſpectum ad voluntatem, tum iſta fidei erit conſecutivum materiale illius objectum reſpiciens.

§. 14. Præterea (§. 13.) in fide neque ejus, cui aſſenſum præbemus, ulla eſt *experientia*, neque aſſerti ipſius ulla *ſcientia*. *Illa* enim, ſubjective ſumta, eſt operatio ſenſus, ſeu facultatis cognoſcitivæ, quatenus ea, quæ vel in- vel externe nobis ſunt præſentia, ſine fictione animadvertimus; *hæc* vero eſt operatio intellectus, qua legitime ratiocinamur. Quatenus vero alterius aſſentimus aſſerto, eatenus id, quod aſſeritur, neque experimur, neque de iſto ratiocinamur. Errant itaque, qui in fide ejus, quod aſſeritur, quod per aſſenſum aſſumunt credentes, vel experientiam, vel ſcientiam, habere autumant.

§. 15. Nec tamen dictis (§. 13, 14.) erroribus inferiorem errant errorem, qui fidem ab omni alienam eſſe putant ſcientia. Reapſe quoque datur *fides ſcientifica*. En! priori non inferius paradoxon, non heterodoxon. Accipe hujus quoque rationem. Aliud profecto eſt ejus, quod aſſeritur, aliud aſſertionis ſcientia. Si quidem nil eſt ſine ratione, nec fides ſine iſta poterit concipi; Nemo ſane ſine omni ullius aſſertioni aſſentire cenſendus eſt ratione.

§. 16. Sed (§. 15.) ratio, ob quam quis alterius annuit aſſertioni eſt vel ſufficiens, vel non ſufficiens. Hôc fundamentô nititur præcipua omnis *fidei varietas*, & ab hac iſti ſuperſtruenda adæquata diviſio, quam juxta omnis *fides* eſt: vel *cæca*, vel *oculata*, utrinque apte dicta, à qua poſteriori eâdem aptitudine *teſtis* dicitur *oculatus*, hoc eſt, is, qui propriis velut oculis videns, vel mentis, vel corporis, ex propria teſtatur experientia, cui opponitur *auritus*, qui eſt teſtis, qui ab auditione, ab aliena experientia, ſuum fert teſtimonium. *Fides* itaque *oculata* eſt fides, quæ ſufficientibus ſuffulta, *cæca* autem, quæ ſufficientibus deſtituta eſt rationibus.

§. 17. Cognitio, quæ ſufficientibus ſuffulcitur rationibus, ſcientiæ caracterem induit. Nonne igitur (§. 16.) *oculata fides*, ſufficientibus ſtabilita rationibus, eſt *ſcientifica*, utut ejus, quod in iſta aſſumitur, nulla ſit cognitio ſcientifica?

§. 18. Quemadmodum autem à *fide* (§. 13.) diſcerni debet *fides habitualis*, ſeu *habitus fidei*, quem cum iſta confundunt, qui fidem in genere dicunt habitum aſſentiendi, ita à *fide* (§. 16.), tam *oculata*, quam *cæca*, utriusqué habitus debet probe diſtingui. Neque enim, qui ſemel habet fidem, habitum mox habet aſſentiendi, ſive circa fidem, quam unâ alterâve habuit vice, oculatiſſimus fuerit, ſive ſumme cæculus.

§. 19. Inde (§. 18) intelligitur, quo ſenſu dicatur *credulitas*, &, qui ab iſta nomen ſuum habet, *credulus*, longiſſime diſtans à *credente* in genere, æque ac ab *exercitato credente*, in ſpecie, nec non ab *exercitato oculato credente* ſpecialiſſime. *Credulitas* nempe, à qua dicitur *credulus*, nil aliud eſt, quam habitus citra rationem ſufficientem aliorum aſſentiendi aſſertis. Ab hoc, ut ab omni abſtracto, immediatâ conſequentiâ, quam facillima eſt axiomatica adplicatio ad *credulum*, qui ſane haud, ut vulgo putant, adeo

rara avis in terris . . . . .

§. 20. Circa fidem (§ 12.) itaque, tam oculatam, quam cæcam, (§. 15.), & quoad utramque tam, exercitatione ingeneratam promtamque, quam minus promtam, nondumque familiarem redditam (§. 18.), ſemper occurrunt duplicis generis perſonæ, *credens*, ſeu *fidens*, quam minus apte dicunt *fidelem*, & credendum *aſſerens*, quæ dicitur *teſtis*, à qua eſt teſtificatio & *teſtimonium*.

§. 21. *Credens* itaque (§. 20.) qualiscunque iſte fuerit (§. 18. 19.), eſt perſona, quæ fidem alteri præbet, *teſtis*, quæ fidem facit. *Teſtimonium* vero eſt ipſa aſſertio fidem faciens. Succinctiſſimæ hæ ſunt notiones, ſed quæ tamen, ni fallor, brevitate

vitate ſuâ omnia coërcent, quæcunque indicati involvunt termini.

§.22. Nemini moleſtas fuiſſe ſpero prolatas hactenus (§.8-21.) conceptuum analyſes. Primâ vice hiſtoricis manum calamumque admolior, peculiare propoſiturus phœnomenon, locum ſibi vindicans non poſtremum in Hiſtoria naturali. Quæ igitur ſit veri nominis *hiſtorica cognitio* non ubique, ut decet, determinata, ſilentiô plane præterire nolui. Circa *hiſtoricam cognitionem* occurrunt: Aſſenſus, fides illum involvens, circa fidem, fidentes, fidem facientes, aſſertio, teſtimonium, qui termini omnes multis ambiguitatibus obnoxii nec ubique exacte ſatis extricati ſunt. Fixos vero ac genuinos eorum ſignificatus, & in foro theologico, & in Juridico, & medico, & philoſophico, maximi eſſe momenti, lites ab eorum ambiguis & minus adcuratis determinationibus ſubortæ, abunde jam teſtatæ ſunt. Nec plane tacite habeo, me hac occaſione hinc inde è longinquo velut digitô monſtrare voluiſſe paradoxa, addo: heterodoxa ſed, quod probe notari velim, neutiquam hæretica, quæ ſuo locô & tempore apertiùs profiteri nullus hæſitabo.

§.23. Præterea (§.22.) præmiſſæ (§.9-21.) meditationes in præſenti quoque disquiſitione (§.12.) uſum habent & adplicationem inveniunt. In *hiſtoria naturali* is maxime articulus, in quo de nævis maternis, de molis, monſtris, portentis & ſimilibus tractant, attentos nos eſſe jubet & ſollicitos de veritate eorum, quæ vulgo recenſentur, ne cæcâ fide (§.15.), nimis creduli (§.18.), omnia, quæ referunt, ſine prævio adoptemus examine, eorum more, qui novitatis ſtudiô ducti & mirâ admirationis ineptiâ inducti ſeductique, lepidâ credulitate, ſine diſcrimine, qualescunque hiſtoriolas mirabiliores mox admittunt propagantque. Quam *hiſtoriam naturalem*, *reliquam*, *politicam* maxime, ſæpiſſime multo magis in ambiguo poſitam eſſe perplexamque atque incertam, certiſſimum habent ipſi de rerum humanarum ſtatuumque mutationibus

 ſoli-

ſolicitiores Hiſtorici. Multæ ſubſunt aſſerti rationes, hic non indicandæ. Ceterum natura ſua non adeo in celatis habet facta, & in aprico poſita cuilibet legenda exhibet, niſi quidem obſcurorum virorum credulitate obliterentur. Id quod in articulo de partubus inſuetis & ſimilibus ſingularibus maxime fieri obſervatur.

§. 24. Hunc hiſtoriæ naturalis defectum agnoſcit (§. 23.) *Ill.* v. HALLER *in anatome fetus bicipitis*, *opuſculis ſuis anatomicis* addita, ubi *pag.* 50. *§. 2. n.* (1.) inquit: *admittimus æqui, pleraſque nævorum hiſtoriolas interius examen non pati. l. c. pag.* 153. in eadem nota addens: *Si hiſtorias requiras, multas audivi & legi, vidi nullam, neque alii ullam viderunt, quorum teſtimoniis plurimum tribuo*, & pagina ſequente: *nil cæterum in pedibus, in facie, in corporis figura, in cute capitis & artuum à humana fabrica alieni fuit, nil quidquam nævo ſimile, & manifeſtæ voces fuerunt matris ad miraculum augendum deſtinatæ, quæ totam de terrore narrationem ſuſpectam reddiderunt.* Quantas igitur gratias debemus tanto Viro, qui pro ſtupenda ſua literatura, huncce naturalis hiſtoriæ articulum à fabulis, quoad licet, depurgaturus, excluſis ſemotisque fide non dignis ſelectisque, oculatiore fide admittendis, maximô opere, & minimô hôc compendiô in anguſtias coëgit, lectu credituque digniora. Præſtitit enim, quod *l. c. §. 3. n. 7.* promiſit, *excluſimus*, inquiens, *ubique . . . . narratiunculas, quæ ex aliorum fide & ad augenda volumina congeſtæ ſunt ab hominibus, ſtuporem ignarorum magis, quam rerum geſtarum veritatem, quærentibus.*

§. 25. Ex hôc ipſo (§. 24.) autem unà eluceſcit peculiaris præſentis recenſionis *uſus* (§. 3.). Certis & fide dignis phœnomenis augenda eſt *Hiſtoria naturalis.* Ecce! tale tibi hic exhibetur. Si noſtrum tibi de iſto teſtimonium (§. 20.) non ſatisfacit, nec ex fide tibi vivere placet, accede & ipſemet aſpice, quod omnium oculis inter nos obvium eſt. Ita, ſi fide ne quidem occulatâ (§. 15.) acquieſcis oculis tuis uſurpatum phænomenon propriâ cognoſces experientiâ (§. 14.).

§. 26.

§. 26. Dubius videri posset hic *usus* (§. 25.), quum non anatomen interioris, sed historiam tantum mextimæ fabricæ hujus deformatæ (§. 1.), hôc communicatur scriptô. Stringo hanc ipsam oppositionem, sine oppositi formidine, verbis modo laudati (§. 24.) AUCTORIS, qui locô citatô §. *11. n. 4. p. 155.* in hanc rem ita differit: *Observationes monstrorum ubivis frequentes occurrunt, eorumque ex probatioribus scriptis fere quingentas congessi; sed raræ sunt historiæ anatomicæ & in tanto numero vix ultra sexaginta. Inutilis certe est eorum curiositas, qui extimos tantum artus, ruditer satis, neque semper fide, iconibus utcunque adumbraverunt. Anatome vero monstrorum, licet minus veræ utilitatis videatur, quam simplex & perpetua corporis humani fabrica recte exposita, commendat se tamen novitatis gratia, & continet aliquando semina veri, quæ nunquam è consueta structura corporis nata fuissent.*

§. 27. Verùm enim vero hæc (§. 26.) non adversantur, favent potius instituto nostro (§. 12.), nec tollunt, sed imminuunt tantum illius *usum*, quid? quod hunc ne positive quidem, sed respective tantùm, imminuunt. Respectu autem anatomes intimioris illum hujus usu certô modô inferiorem esse, ipsemet largior, qui tamen, quod secundum est, aliâ ratione quoque potest esse superior, ut ex dicendis patebit. Et quoniam, quod tertium est, viva non secare licet monstra humana, aut adcuratioris sectionis fine interficere, præsentis infantis tripedis, quod quartum esto, si in vivis esse desierit, ulterius intimiusque cultrô anatomicô instituendum examen, jam jam sollicite subornatum, haud negligemus, &, quæ isto detegemus, ad augendam hanc historiæ naturalis partem, eâ, qua par est, solicitudine pariter communicabimus. Sin autem quinto mihi supervixerit, ex parte nostratium alii idem facient. Serius denasciturus eo ipso, quod sextô locô præmoneo, nos suo docebit exemplô, monstra in cœtu nostro sine vitæ dispendio & sæpe sine sanitatis notabili damno superesse posse non solum, sed & debere, ex peculiari providentiæ ratione. Hunc præsentis historiæ *usum* ipsemet modo (§. 24.) laudatus AU-

 THOR

THOR *l. c.* §. 13. *n.* 9. *pag.* 159. concinnô judicio & appositissimô exemplô ita comprobat: *Tripes infans adultus* J. PLANCO *de monstris & rebus monstrosis dictus est. Ut adeo appareat, posse omnino extra solitum modulum homines nasci, qui vitam, & sanam, & constantem, vivant, quod interim moneo.*

§. 28. His (§. 27.) addo: Inter *quingenta monstra*, quod septimâ vice regero, ex probatioribus Auctoribus congesta ab Illustri hoc naturæ scrutatore *sexaginta* tantum deprehensa fuisse, quæ denata, subtiliori anatomiæ subjecta fuerint, omnino dolendum est, & eorum, quibus id facere datum fuisset, oscitantiam prodit. Sed anatomologica multa quoque esse, quæ sine cultri anatomici adminiculo observantur, statuendum est. Quæcunque enim *cognitio* circa explanandam & explicandam vitalium corporum structuram occupata est, verô nomine *anatomica* audit. Denique ea tantùm inutilis censetur curiositas, quæ extimam monstrorum fabricam ruditer nec semper fide dignis iconibus utcunque adumbrat. Hic conspicienda præbetur, licet non adeo nitida, adcurate tamen depicta exsculptaque, deformati hominis figura, cui ipsum, si placuerit, archetypum potest substitui (§. 25.).

§. 29. Quapropter (§. 27. 28.) *monstrorum anatome*, verba repeto allata (§. 26.), interior nempe æque ac exterior, *licet minus veræ utilitatis videatur, commendat se tamen novitatis gratiâ, & continet aliquando*, immo tantum non semper, *semina veri, quæ nunquam ex consueta structura corporis nata fuissent.*

§. 30. Historia præsentis partus monstrosi dictis (§. 9-29.) annectenda (§. 8.) supponit parentum suorum, matris maxime, aliquam notitiam, ea propter in hac parte prima præmittendam. In lucem editus est in pago Heitersbacensi, ad agros Nagoldenses pertinente, matre: EVA MARIA RUMPELIN, nupta scrinario, cui nomen est JOH. JACOB DIETSCH, ex quo se concepisse perhibet, fidô in hoc casu testi-

teſtimoniô (§. 8. 9.). Quem enim habuerint nati patrem, nuptumne matri & quem ob legitimum thorum vulgo agnoſcere debent, aliumve, aliunde utplurimum vix certò conſtat, niſi à matris teſtimonio, quæ ſemper patre non ſolum certior & natis, & aliis, ſed & certudinem patris legitimi optime teſtatam facere poteſt. Ceteris paribus. Sed hæc in transcurſu.

§. 31. Ex indicato (§. 30.) horum parentum *vitæ genere* conjectu facile eſt, iſtos ſociatis partibus tenuiſſima eſſe in re multique ſudoris & miſerandæ ſortis homines. Qua miſericordiæ ratione & altiori ejusmodi rerum humanarum SERENISSIMI PRINCIPIS noſtri perſpicientia factum eſt, ut & hiſce, alienarum opum indigentiſſimis, parentibus, liceat utilis, omni, nullo autem modô periculoſi, ſpectaculi locô ſuam hanc puellam monſtroſam monſtrare omnibus, quibuscunque illam ſpectare placuerit. Ecquid enim id, obſecro, vetat, cum in luminoſiori hoc ſeculo ſole clarius ſit Eruditorum, abuſive vulgo ſic dictorum, imaginationes, quas de gravidarum imaginationibus, & multis ſæpe aliis rebus, fovent, monſtroſi aliquid potius alere & progignere, quam quasvis mulierculárum phantaſias. Verùm de his alibi plura.

§. 32. Proinde (§. 31.) recurro ad hiſtorica hic communicanda (§. 2. 9.). *Pater*, quinquenni conjugiô, tertiâ vice, ſub hoc uxoris ſuæ conceptu prolificus firmô eſt corpore atque valente. Vegeti quoque & bene conformati ſunt bini antecedentes ſuperſtites infantes. *Mater*, quæ, quod notatu maxime dignum, antea laborabat morbo comitiali, ab eo tempore, quo enixa eſt hanc puellam, ſanitati ita reſtituebatur, ut ab hoc morbo nunc plane ſit immunis. Excludebat autem hanc puellam *partu* Agripparum, quem dicunt, ubi pedes fœtus primi excidunt. Ex hac & pedis ſupernumerarii ratione haud mirum, partum hunc fuiſſe difficilem & laborioſum. De reliquo per totum hujus *graviditatis* tempus bonâ gavisa eſt valetudine, nec quicquam ipſi

ſubit,

ſubit, quod inde poſſit accuſare, præterquam quod improviſô capræ aſpectu inſigniter fuerit perterrefacta, cui etiam terrori pedem infantis ſui ſupernumerarium, cum aliis (§. 31.), tribuit.

§. 33. Ab his (§. 30. 32.) ad ipſius puellæ *tripedis hiſtoriam* propius accedo. *Ætatis* ſuæ, extra nempe uterum maternum, primum jam complet annum. Quoad *ſexus* ſui diſtinctionem in genitalibus externis nullum obſervatur vitium. Nec *reliquum* univerſum *corpus* à conſueta abludit forma. A nativitate ſua nullo notabili afflicta morbô bene vigebat. Cæterum *animam* ipſi datam eſſe vivacem & ſerenam, ex quibuscunque ipſius functionibus animalibus jam jam haud obſcure conjicere licet.

§. 34. Imaginem *pedis* in hac tripede *ſupernumerarii* exhibent appoſitæ *binæ figuræ*. *Prima* illam à poſteriore, *ſecunda* eandem ab anteriore parte repræſentat. Quoad *quantitatem* pes iſte tertius fere æqualis eſt pedi ordinario, nec huic, quoad *figuram* diſſimilis; Supra iſtum exſurgit *tumor* inſignis *a b*, *ſulcô* in media parte altius impreſſô diſtinctus *c* & natium quoddam rudimentum oſtendens. Quod *ſitum* attinet, pars illius poſterior *Fig. I. a.* ad ſpinam, anterior vero *Fig. II. a* ad inguinalem & iliacam regionem protenditur. Nulla vero, ſaltim non notabilis muſculoſa *fabrica* ſentitur, & ſola adeſſe *videntur* integumenta communia, undique æquabilia & multis vaſis picta. *Tumor* hic ubique ad tactum valde *mollis* eſt, & ita *mobilis*, ut ſingulis reſpirationis viciſſitudinibus reſpondeant ipſius mutationes. Sub ejulatu vero, quam maxime inflatur. Infra hunc tumorem *cum mobilitate affixus* pes hæret tertius. In parte femoris poſtica *fovea* occurrit, & in anteriori obſervatur *protuberantia* inſtar verrucæ elevata. Pedem inferiorem ad femur retractum ob renitentes contractas partes molles extendere nequit infantula. *Articulus* tamen mobilis eſt. Pes extremus *unicô* tantum *digitô*, *majori* nempe, inſtructus reliquorum pedis digitorum loco

lobulum

lobulum carneum appensum habet. Reliqua fabrica omnis respondet receptæ naturæ consuetudini.

§. 35. Haud abs re erit, commemoratæ historiæ (§. 30-34.) alias quasdam tripedum historias subnectere. Numerosa sunt exempla artuum superfluorum, tam superiorum, quam inferiorum, miris varietatibus intrusorum coalitorumque. Posteriorum exempla sunt sequentia. Tertii pedis rudimentum in homine observatum recenset Dn. GEOFFROI *Hist. de l'Acad.* 1723. Pedem cum duabus patellis semiduplicem commemorat HARTMANN. *E. N. C. dec. II. anno X. observ. 162. nr. I.* Similem casum tertii pedis communicat VOGLAND. *E. N. C. dec. I. ann. III.* BIANCHI describit bicipitem tripedem. V. PAULE ZOD. MED. GALL. *1683. p. 250.* Tripedis cum duplici integra & plane distincta serie intestinorum historia narratur à RZASZYNSKI *in historia naturali Poloniensi p. 353.* Duo femora præter naturæ consuetudinem ossi circa ossa pubis hærenti inserta observavit MORAND *Comment. Paris. 1733.* Tertium pedem habet ex osse sacro ALDROVANDUS *de monstris pag. 555. &c.* Similem galli tripedis ALDROVAND *ornithologia LXIV. pag. 322.* Ranam posterius tripedem VALISNER *T. III. pag. 307.* Partum porcæ, cujus unum femur crassum, duplici magno trochantere præditum, inferne duas tibias sustinebat, quibus singulis suus pes respondebat integerrimus, distinctis ossibus, sed calcibus conjunctis, in quibus pedibus tarsi, metatarsi & digitorum numerus duplex adfuit, ILL. DE HALLER *in opusculis anat. VII. P. I. §. 32. pag. 255.* fetum caninum, pede supernumeraariô instructum 1742. catellum tripedem 1743. IDEM AUCTOR *l. c. X. §. 11. n. 3. pag. 300. conf. l. c. VI. §. 3.* (7.) *pag. 156.*

§. 36. Hæc sunt, quæ de præsentis tripedis (§. 1.) parentibus (§. 30-32.), de eorum ipsa hac tripede (§. 33 - 34.), de quibusdam similibus (§. 35.), *historice*, h. e. quoad ejusmodi phœnomenorum exsistentiam, qua talem (§. 9.), ad

usus ulteriores (§. 3-6.), dogmaticos puto (§. 2.) consultâ brevitate (§. 7.) certâque fide (§. 15.), cognitum facere volui (§. 1.), hac vice potui (§. 7.), debui (§. 8.). Considerationi huic *historicæ* subjungenda porro est illius contemplatio *dogmatica*, (l. c.). Succedit igitur ex instituti & ordinis præscripto nunc instituenda, quam pro altero habemus objecto,

PARS II.

CONSIDERATIO INFANTIS TRIPEDIS DOGMATICA.

§. 37. Amplissimus, in quem heic (§. 36.) excurrere liceret, patet campus. Momentissimæ etiam sunt in isto instituendæ speculationes. Præcipuas tantum & propius huc spectantes, indicatâ (§. 7.), sed in hac parte in *erotematicam* mutatâ, attingam *methodô*, ad quasdam formatas quæstiones succinctâ responsurus brevitate. Nil enim amittit de sua essentia & integritate, cuivis in orbe literario civi conveniens, & in *Diss. de corde humano, veri nominis Antlia hydraulica, §. 11, 12, 20, 21, 23, 27, 64, 71, 76, 81, 82. in fine, 136, 138, 144, 195, 200, 201,* collatis, *epist.* ibidem annexâ, *Pantometr. Erudit. §. 19-25, 29-35.* 183. seqq. 231. & *alibi* iteratis vicibus, inculcata *methodus*, hac veste, utpote arbitrariô plane modô ipsi accedente, inducta comparens.

§. 38. *Præcipuæ* autem (§. 37.), quas hic movere mihi licebit, *quæstiones*, hæ sunt: 1.) an & 2.) quibus monstrosis accensenda hæc est puella? 3.) quæ hujus extra consuetum modulum factæ fabricæ humanæ causa est efficiens? an à Deo producta? 4.) an speciatim ab ipso creata, vel æternô, vel primordiali vel succedaneô potentiæ creatricis opere? 5.) an aliâ vel immediatâ? 6.) vel mediatâ & remotiori operâ, 7) an divi-

divinitus præſtitutô ad ejusmodi neceſſitatem, vel abſolutam, vel hypotheticam, rerum nexu, ab ipſo producta? 8.) Sin iſta autem neque immediatô naturæ creatricis operi, neque creatæ naturæ ſibi relictæ & ſponte errantis fatali neceſſitati poterit tribui, quî factum, ut ad hanc à via conſueta aberrationem creata natura fuerit ſollicitata? *Brevius*: Si nullo modô divinæ, cujus tandem erit proſapiæ abſormis hæc forma humana? an ergo alio fato? 9.) an vero caſu nata eſt hæc tripes? 9.) Si caſu, quonam? quæ ſub hoc cauſa effectrix? quæ iſta ſpeciatim & nominetenus, ſi non omni procul dubio ex peculiari ſapientiæ creatricis conſilio conceſſa? Aſt quæ nam? repeto. An decantata matris? 10.) patrisve? 11.) vel etiam ipſius fœtus ſolitaria? 12.) vel horum denique duorum? 13.) vel trium omnium ſociatim confluens imaginatio? 14.) an ab omni? 15.) an ulla ſaltem? 16.) an plane nulla ex parte, ſuum hic intulit ſymbolum? 17.) Si nullatenus illa quid contulit, quod conſideratione eſſet dignum, quæ cauſa alia? Mechanicæ ſuperſunt & organicæ. Harum differentiam dedi *in Idea Medicinæ organologicæ irenica*. Ecquæ ex iſtarum claſſe? 18.) an in patris? 19.) an in matris? 20.) an in ipſius fetus? 21.) an iterum in binorum (nro. 10.)? vel trium omnium (nro. 11.), organis quærendæ? 22.) an aliunde accerſitæ? 23.) an epilepſia matris aliquid effecit? 24.) an diæta duriusque reliquum vitæ genus aliquid contuliſſe exiſtimandum eſt? 25.) an ex ipſa hac tripede pes ipſi tertius vel ſuccrevit 26.)? vel evolutus eſt? 27.) vel alio modô ingeneratus? Formatum enim, ſin usque poſueris, quod cogitari poteſt, vel minimum, *augeri*, profecto aliud eſt, aliud *generari*.

 Quod

Quod vero generatur, vel ab alio generatur, vel ab ipſomet, ad cujus complementum ſpectat generandum. In hoc, ni fallor, latet genuinus *evolutionis* conceptus. 28.) An dictus pes inſolitus adventitius aliunde, & unde? 29.) An ab alio infante avulſus, & huc translatus, agglutinatus? 30.) Et quo tempore? 31.) Et quo appoſitionis modô? 32.) An perditus? 33.) An ſuperſtes? 34.) &, ſi ſuperſtes, ubi locorum, ubi terrarum, ubi gentium conceptus iſte, cujus in hoc reliquiæ conſpiciuntur? 45.) An forte ſuperſtes, quod amiſit, recuperabit? 36.) &, ſi non recuperabit, quô ſpoliatus eſt futurus hic fulcrô artificiali indigens gracillator, ſiccine bini unà infeliciores facti ſunt homines, noſtræ familiæ conſortes? 37.) Quæ ſub hujus naufragio ſuperviventis nati tripedis fabrica interior? 38.) An pariter? 39.) parumne? 40.) multumve? 41.) & quô modô perturbata? 42.) An ob viciniam partium vel ſimilis, 43.) vel diſſimilis, utriusque nempe, ſpeciei, ſicque hermaphroditica, miſcela? 44.) An infelix hic ſupermortui ſpoliator diutius in vivis ſupererit? 45.) An ſanus, quemadmodum bene formatus? an vero morbis? 46.) & quibus præ nobis obnoxius erit ſuperſtes? 47.) An & quomodo iſti in miſeriæ aliquod ſolamen poſſunt præcaveri? 48.) An? & 49.) quodnam illi ſupereſt auxilium, à matre deſideratum (§. 6.)? 50.) An ad generationis negotium apta hæc eſt nata? 51.) & adultiori igitur conjugium concedendum, ſi, quem olim ſui amantem invenerit? 52,) Quæ denique inauſpicatioris hujus deformationis ratio moralis? Hæccene? an illius peccaverunt parentes?

§. 39.

§. 39. En! quæſtiones (§. 38.) undique conſiderationis jucunditate & utilitate commendabiles (§. 3-6, 29.) maximâ parte graviſſimas, intricatiſſimas. Multæ eſſent aliæ, quas autem hac vice ſilentiô præterire volui. Commemoratarum primæ & ultima omnium omni procul dubio ſunt momentoſiſſimæ. Utcunque autem ſe habeat earum difficultas, iſtas tamen expendere haud erit à foro noſtro ubique alienum. Cæterum iſtæ non obiter & promiſcue poſitæ, ſed ad eum diſpoſitæ ſunt ordinem, quem doctrinæ poſtulat ratio, à quolibet facile prævidenda, & in disquiſitionis ſpecialiori decurſu magis obſervanda.

§. 40. Tot igitur partis hujus ſecundæ (§. 36.) ſunt articuli, quot ſunt propoſitarum (§. 38.) & dictô ordine (§. 39.) enucleandarum (§. 37.) quæſtionum momenta. Nemo non videt, hæc omnia longe transgredi harum paginarum anguſtias. Coërcebimus iſtis tantum adhuc binas priores quæſtiones, quid? quod ne has quidem pro dignitate poterimus evolvere. Succinctam hac vice inſtituere jubemur utriusque disquiſitionem (§. 2.). Hac igitur brevitatis & ordinis ratione nunc (§. 38. *n.* 1.) ſequitur

QUÆSTIO I.

AN DICTA INFANTULA TRIPES MONSTROSA?

§. 41. De hoc puellæ hujus male conformatæ charactere omnino prius eſt diſpiciendum, quam, quæ illi ſub iſto competant, poſſunt determinari. Hæc igitur quæſtio (§. 40.) ſupra jam primô locô poſita (§. 38. *n.* 1.) jure præmittitur reliquis, pariter ad doctrinæ ordinem diſpoſitis (§. 39.). Nec fruſtra hic ſumi illius diſquiſitionem, putandum eſt. Conſideratu neceſſaria eſt, partim ob influxum, quem habet in ſequentes quæſtiones, partim etiam reſpectu ipſius tripedis, cujus cauſa hic agitur, ne ſcilicet, cui hoc adverſi accidit,

vel plus, quam par eſt, imputemus infelicitatis, vel eam, qua reapſe premitur, non tribuendam eſſe, ibi inconſultâ judicemus miſericordiâ, hic immiſericordes. Neque enim adflicto eſt addenda adflictio, neque ea, quam habet, ipſi deneganda.

§. 42. Num vero (§. 41.) hæc tripes partubus accenſenda ſit monſtroſis, nec ne? prius, quam, quid *monſtrum* ſit, exactiùs cognitum habemus, debite determinari nequit. Præmittenda igitur hic eſt genuina *monſtri idea*, haud adeo, ut fortaſſis putatur, facilis, ſed multiplicibus obnoxia difficultatibus, ſi non per ſe, at per accidens tamen. Accidit id vero huic, ut aliis quamplurimis, quibus obiter in foro uti aſſolent literario, terminis, ob eorum vagum, indeterminatum, & minus technicum uſum. ALII cum aliis *uteri concrementis*, *molam*, ALII molam cum *monſtro*, ALII *monſtrum* cum *partu ſodomitico*, qui monſtroſus eſſe poteſt, & non monſtroſus, ALII *monſtrorum genus* cum eorum *ſpeciebus*, *v. gr.* cum *vegetabili*, *brutino*, *humano*, ALII *monſtroſum* cum ipſo reliquo ſubjecto, quod monſtroſum reſpective tantùm dicitur, ALII idem cum *oſtento*, *prodigio*, *portento* mirum confundunt in modum. Ab his igitur aliisque multo pluribus terminorum idearumque confuſionibus & ambiguo dicendi genere immunem ſtabilire hunc, difficiliùs reddit, non quidem res ipſa, ſed ipſa inſtabilis de hac re loquendi multorum luxuria, ad præſcriptas artis cogitandi regulas, & cogitare, & loqui, ignorans.

§. 43. Vagabundos & vulgares dictorum (§. 42.) terminorum omnium & omnes abuſus ad uſus fixiores & technicos reducere, non hujus eſt loci (§. 2.). De figenda *monſtri idea* ſolicitus hunc in finem pauca addam. Ad rei momentum quodammodo accedit CEL. ALBERTI, qui *in Syſtem. Jur. pr. med. P. I. C. V. §. 13. monſtrum*, inquit, *eſt deformis ſtructura corporis humani, dum tales partes & connexiones in eodem occurrunt, quæ ad ipſius eſſentiam non plane ſpectant; quando itaque vel in unica corporis parte talis deformitas reperitur, tunc pars merito monſtroſa audit; quando vero paulo*

eminen-

eminentius de tali deformitate totum corpus participat, tunc subjectum monstrum est, Minime tamen illa argumentatio valet, quasi id tantum monstrum sit, in quo caput humanum deficit, ob illam rationem, quia anima humana in cerebro suam sedem habet; si enim reliquum corpus humanum est, & caput tantum deficit, necessario in extraordinario hoc casu alibi anima sedem suam habere debet, æque ac si cerebrum in aliquo subjecto deficit. Quidam *monstri* ideam ad capitis humani defectum restringunt. Nec stabili fundamentô nititur eorum Theologorum sententia, qui ex hoc unico decernunt, an *monstrum* baptizandum sit, nec ne? v. LUDOVIC. *in usu pract. distinct. jur. p. 23.* SCHENCK. *L. 1. observ. 1.* A. N. C. *passim in 1. & 2. Dec. præcipue Dec. 1. ann. 3.* DEDEKENNUS *Consil. Theol. Volum. I. p. 2. L. 1. Sect. 3. n. 7.* Sim. *Præs. Acad. P. I. Dispnt. 3. th. 2.* BALDUINUS *ad leg. 2. pr. eod. de posthum. hæred.* ZACH. *L. 7. tit. 1. qu. 4. n. 7.*

§. 44. Alii (§. 43.) monstra dicunt, quæ formam non repræsentant humanam. Distinctio, quam quidam faciunt inter *monstrum*, *ostentum*, *portentum* & *prodigium* (§. 42.), aut levioris est momenti, aut plane erronea. v. ZACH. *L. 7. tit. 1. qu. 1. n. 17. 19.* Saltim monstra ad vitalia pertinent subjecta. *Prodigia, portenta* & *ostenta* latius dicuntur. v. *Cel.* LUDOV. *in us. pract. distinct. jur. p. 23. monstrum* dicit, *cui caput deest, & postea ostentum portentumque illud, in quo natura membra humana ampliavit vel imminuit, vel cujus membra, capite exceptô, à forma debita recedunt.* Mitto alios conceptus, quos evolvere possumus apud eos Auctores, qui de monstris scripserunt. Huc spectant *v. gr.* SCHENCK. LICET. BAUDINUS. BLEGNY. REJES. *qu. 36.* A. N. C. HOFFMANN. *in disquis. corpor. human. pathologico-anatomico specim. 10. §. 9 - 11.* SCHURIG. *Spermatolog.* MORONI *directorium de membr.* SCHOTT, *in physic. curios.* PARÆUS, SENNERTUS, THOMAS BARTHOLIN. ABDROVANDUS. DOERINGIUS. WEINRICHIUS, RIOLANUS. MARTINUS HEBENSTREIT *in Anthropolog. forensi. lat. II. Membr. III. cap. 2. §. 1.*

p. m.

p.m.629. 630. TEICHMEIER *in instit. med. leg. cap. XIII. qu.* 1. Qui denique multa de *monstris* dicùnt scribuntque, ne quidem dicentes, quid ipsis *monstri* nomine veniat, ii tanto magis à recto discedunt tramite.

§. 45. His omnibus (§. 43 - 44.) aliisque collectis, collectisque invicem collatis, deprehendo usitatiori loquendi usui eum convenire significatum, quem juxta MONSTRUM dicendum est *corpus vitale, quatenus in sui generis structura à consueta deflectit regula.* An ergo omnis *morbus conformationis* aliquid *monstrosi* alit? Ita! Sed cave invertas propositionem, In hoc ipso enim differt *monstrosum* à *morboso.* Haud omne *monstrosum* est *morbosum*, licet omnis *conformationis morbus monstrosam* involvat fabricam.

§. 46. Aliô, quam hôc, objicis, significatu *monstri* terminum sumunt THEOLOGI & JCTI, ideoque distinguendum esse putas inter sensum illius *philosophicum,* & *theologicum* vel *juridicum.* Ast, cave, moneo, injuste judices ipsos justitiæ judices & custodes, aliosque. Non is dissensus est philosophicam inter, & reliquas Eruditorum FACULTATES. Ista ad has sine exceptione sese diffundit, nec ullus in ulla existere potest civis, non philosophus, si quidem sui vult esse nominis. Deinde dictam monstri ideam haud meo arbitratui relictam esse volo, sed ex aliorum consensu potiori colligo, ad familiariorem *loquendi usum,* ut decet, respiciens. Accipe illius rationem & explicationem.

§. 47. *Usui loquendi* respondet dictus (§. 45.) *latior* (§. 46.), non respondet *strictior* vagusque (§. 42 - 44.) significatus. *Monstrosa* sane etiam habemus, & vulgò talia nuncupamus, à consueta fabrica quæ abludunt, *vegetabilia.* Ergo monstra ad solam animalium non referuntur familiam, multo minus sibi constant, qui de *monstris* in genere suas inscribunt tractationes, & nihilominus in earum progressu de solis loquuntur *humanis monstris,* ut videre sæpius est in celebrioris

notæ

notæ AUTHORIBUS, qui, quod magis absonum, in ipsa adeo *monstri* definitione solius *monstri humani* ideam retinent; cum tamen ipsimet cum omnibus in confesso habeant, saltem *brutina* quoque existere *monstra.*

§. 48. Deinde (§, 47.) *corpus* pono in monstri determinatione, generis locô (§. 45.), quia in sola corpora proprie loquendo cadit *monstrosa conditio*, utut hæc *multiplex* omnino, sed impropric dicta, esse possit, & actu existant & sciendorum, & scientium, partus monstrosi sat multi. *Corpus* pono non *solidum*, quia hæc partialis notio in sequentibus generis proximi termino jam jam involvitur. *Adcurate* enim *definimus* non solum, ubi nil omittimus, sed ubi unà nil, quod abundat, admittimus, In alia vero, quam solida corpora, non cadit, quod monstrosum dicimus. Ut itaque *completum*, idque, ut fas est in bonæ notæ definitione, *proximum genus*, huic substernerem conceptui, *corpus* posui *vitale*; vitale, *non vivum*, ne excludatur *mortuum*; vitale, *non animale*, ut simul comprehendatur *vegetabile*. Hoc vero de vitalium esse genere, doctrina nostra innuit, quam dedimus in *specimine ophthalmiologiæ* §. 41 - 47. Habeo in hoc consentientes *v. gr.* WALLERIUM in *Hydrologiæ suæ prolegom.* §. 3. & alios.

§. 49. Postea (§. 47. 48.) in hoc (§. 45.) figendo, aliàs adeo ambiguo (§. 42 - 44.), *monstri* conceptu non *positive*, sed *relative* loquor, illud non dicens, quod à consueta abludit conformatione, sed *quatenus* ab ista degenerat. Nullum sane monstrum de suo usque degenerat genere, ut de hoc ipsi nil amplius sit reliqui. Quodcunque enim concrementum plane nullam alicujus corporis vitalis imaginem recondit, illud non *monstri*, sed alio venit nomine. *v. gr. Molæ* in animantium familia. Ita removetur ambiguitas, quam quidam in majori minorive generatorum deformitate quærunt, hæc ab ista *monstra*, ab hac vero *monstrosa*, dicenda esse, existimantes, nec terminum hunc *respectivum* esse, cogitantes. Inde

CEL. ALBERTI *locô citatô (§. 43.) quando itaque*, inquit, *vel in unica corporis parte talis deformitas reperitur, tunc pars meritò monſtroſa audit: quando vero paulo eminentius de tali deformitate totum corpus participat, tunc ſubjectum monſtrum eſt.* Aſt non opus eſt hâc, inſuper minus aptâ, diſtinctione. *Monſtrum* eſt *monſtrum*, & ab hoc dicitur *monſtroſum*, ſive quoad omnes, ſive quoad quasdam tantùm, partes à ſolita deflectat fabrica.

§. 50. Præterea (§. 47-49.) in indicata (§. 45.) *monſtri differentia ſpecifica* loquor de inſolentiori, ſeu à ſolitis ordinariæ alicujus, in congeneribus ſubjectis obſervandæ, conformationis legibus diſcedente. *Rectum* enim *eſt norma obliqui.* Rectum, ad quod metimur *monſtroſum*, monſtrat cujusvis corporis vitalis ſui generis formoſa conſtitutio. Hanc *monſtroſæ* conformationis normalem regulam certa nobis ſuppeditat naturalis Hiſtoria, vel experientia propria. Cavendum vero eſt, ne præcociori ſententiâ male conformata dictitemus, conſuetâ ſubjectorum ſui generis conformatione nondum debite perſpectâ. Solitæ ſæpe inſolitæ, & inſolitæ, cæteroquin optime conformatæ, male conformatæ, incautis facile videri poſſunt fabricæ.

§. 51. *Monſtroſi* porro (§. 47-50.) ab aliis corporibus *differentiam ſpecificam* in qualicunque abſormi conditione pono (§. 45.), quatenus nempe complectitur à conſueta alienam effigiem, tam quoad qualitatem, quam quoad quantitatem; inque qualitate, quoad ſitum, figuram, ſtructuram, ſtrictius dictam, & in quantitate, quoad numerum proportionem & quosvis illius gradus. Ne igitur data (§. 45.) monſtri *definitio* definitô eſſet anguſtior, in iſta non poſui corpus à ſui generis ſtructura, ſed in ſui generis ſtructura à ſolita abludens regula. Familiariorem enim de *monſtris* conceptum utrumque innuere, obſervare eſt. Caput, aliudve membrum, enormi volumine multuplo, quam ſolemne eſt, majus, & truncum fere exæquans, nemo non pro *monſtroſa* habet mole, ſive de reliquo

liquo bene, ſive unà male fuerit conformatum. *Pygmæum* quidem cæterum bene conformatum, qualem formoſiſſimum parvulum inter Gallos nuper vidi, *monſtroſis* accenſeri, inuſitatiùs eſſe, videri poſſet. Nonne vero Pygmæus, toto ſuo reliquô corpore grandius, ſaltem ipſi non proportionatum, geſtans caput, utut male formatum, merito diceretur monſtroſus? Eccur vero? Nonne ob capitis ſui granditatem? Sin igitur pars ob quantitatis inſolentiam monſtroſa dicitur, cur non inſolentior totius corporis alicujus vitalis quantitas, vel deficiens, vel excedens, non eodem veniat nomine, equidem haud video. Ceſſabit omnis dubitatio, ſi modo diſtinguamus inter *monſtrum quantitatis* & *qualitatis*, ſeu monſtroſam quantitatem & monſtroſam qualitatem. Eundem conceptum admittunt præter me alii quoque. Ita *v. gr.* TEICHM. *in inſtit. med. leg. c. 13. qu. 2. p. m. 89. monſtra*, inquit, *ſunt, quorum membrorum conformatio turbatur vel ſecundum ſitum, vel* QUANTITATEM, *vel numerum, vel figuram. Monſtroſe* itaque *naſutus* eſt æque, qui grandiorem, ac qui male formatum emittit naſum, & dupliciter monſtroſe naſutus eſt, qui non grandiorem ſolum, ſed & aduncum; quo alios poſſit ſuſpendere, porrigit naſum.

§. 52. Cogitatè etiam (§. 51.) in hujus conceptus determinatione (§. 45.) ſine reſtrictione loquor de corpore, quocunque modô *diſcedente* à conſuetæ conformationis regula. Ab initio in cogitatione habui enormiter diſcedentem fabricam: ſed re, penitius expensâ, obſervavi deformitatis hujus hôc modô determinatam regulam poni haud poſſe, quia ſic ſemper ambigui & controverſiis obnoxii manerent ejus limites. Ita vero omnes poſſibiles comprehenduntur gradus. *Denique* de effigie à ſolito ordine diſcedente loquor, non de degenerante, ſeu jam à generatione ab iſto diſcedente. *Monſtroſum* enim eſt *monſtroſum*, quocunque tempore, ſive jam in ipſa generatione, ſive poſt illam, tale factum fuerit.

§. 53. Cui latior hic (§. 52.) & ante dictus (§. 45-51.) *monstri* conceptus non arridet, is ponat angustiorem significatum & cogitet, hôc positô, quosvis possibiles, in quibus hæc notio debet applicari, casus, & videbit, hactenus explicatum *latiorem conceptum* convenientiorem esse. Nec is repugnat solidiori de monstris doctrinæ, sed ad hanc potius dilucidiorem reddendam facit, & ad multas de istis in foro theologico, juridico & philosophico controversas quæstiones haud parum potest conferre. Nil enim superest, quam ut hoc male conformatorum genus in suas species ordinesque dispescatur & singulis singula, de quibus disceptatur, applicentur, quo nihil erit facilius.

§. 54. Doctrina enim (§. 43.), sæpe nimis scrupulosa & inutilis visa, multis multum sæpe, ab omnibus non prævisum, *usum* in sua demum ostendit applicatione, quæ in præsenti causa jam facilis est. Ex dictis enim nunc planiori (§. 45.) & pleniori (§. 47.-52.) intelligitur sensu, quid de præsenti infantula tripede sit statuendum, num *monstrosis* accensenda sit, nec ne? *Monstrosum* dicitur corpus vitale, quod in sui generis structura à consueta discedit regula (§. 45.). Ista vitalis est, & adhucdum in vivis. Nos inter bipedes vero tripes hæc de nostra quidem est familia, sed ab hac tamen cum hoc excessu insigniter aliena. Ergo eatenus monstrosa. In quod enim cadit definitio, in idem cadit etiam definitum. Planiora hæc sunt, quam ut dici mereantur, *obvertis*. Bene mones. Ex hac ipsa ratione tantâ conclusæ orationis brevitate ista dico. Displicent mihimet ipsi eorum mores, qui, quæ paucis dici possunt, multis dicenda esse putant, dicuntque, egregie id caventes, ne, quæ clara sunt & plana, nimis plana compareant, valde itaque soliciti, ut plana minus plana faciant, immo sæpe perexilia pereleganti vacuæ dictionis sterilitate illustriora reddant. Ha! steriles ad partum conatus? Tandem prodit ridiculus mus. Si vero prætentata (§. 42.-52.) agnoscere recusas, quæro ex te, quid dicturus fuisses, si obiter monstrosam dixissem hanc puellam? Quot ambiguitatibus, quot, quæso,

quæſo, tuis, quot aliorum dubitationibus obnoxium fuiſſet hoc aſſertum? Ita vero demum ſine oppoſiti periculo ad præmiſſam qnæſtionem (§. 40.) reſpondere licet:

E. dicta infantula tripes eſt monſtroſa.

§. 55. An, & quibusnam monſtroſis adnumeranda ſit dicta infantula tripes, duæ ſunt quæſtiones, valde connexæ. Illam (§. 38. nro. 1.) igitur hucusque (§. 40. - 53.) explicatam, ob ſuum cum priori nexum, excipit altera (§. 38. nro. 2.), concatenatâ tractatione ſub reſponſionis ad illam finem (§. 54.) ſuum heic inveniens initium. Ita vero ſeſe habet

QUÆSTIO II:

QUIBUS MONSTROSIS ACCENSENDA EST DICTA INFANTULA TRIPES?

§. 56. Non minus utiliter de hac (§. 55.) quam de priori (§. 40. 41.) disquiri quæſtione, haud nullæ nobis perſuadent rationes. Si quidem, ut modo demonſtratum eſt (§. 54.), monſtroſis iſta adnumerari debet, diſpiciendum omnino etiam erit, ad quamnam, ſub hoc corporum genere, claſſem illius corpus deformatum jure meritoque poſſit debeatque referri. Haud enim par foret, obiter illud dicere monſtroſum: ſed æquum eſt, ut, quô ſpecialiori nomine tale dicendum ſit, expendatur, ne infra ſortem noſtram communem jam locatæ huic puellæ in ſuo genere juſto inferiorem aſſignemus locum. Ita unà eluceſcet quodammodo, opportunum quam ſit & ad doctrinam de monſtris adcommodatum, quô quodlibet locô ſit habendum, ſemper prius diſpicere, quam, vel in foro philoſophico, vel theologico, vel juridico, vel medico, circa intricatiſſimas ſæpe quæſtiones noſtram dicere audeamas ſententiam.

§. 57. Variæ enim (§. 56.) *monstrorum* sunt *species*. Has igitur curiosiùs, quam quidem vulgò fit, determinare decet. His determinatis, demum singula singulis haud difficulter inserere possumus *individua monstrosa*. Horum vero classes classiumque ordines omnes evolvere, pleniùsve dilucidare, hac vice non vacat (§. 7.). Quasdam igitur tantum in transcursu velut attingemus.

§. 58. Monstrosum vel *proprie* dicitur, vel *improprie* (§. 48.). Præsens monstrosa monstrosis proprie dictis (§. 45.) accensetur. Corpore enim monstrosa est. Qualis intus delitescat anima, nondum constat. Ætatis progressu docebunt id illius operationes. An vero ex male conformato corpore de animæ ipsi insitæ indole aliquid arguere liceat, altioris indaginis est & difficilis quæstio, sed nondum, ut decet, excussa. Hoc saltem certum est, sine summæ providentiæ moderamine nil esse in hoc universo, ne monstrum quidem. Alium igitur præ alio, vel bene, vel male, conformatum à nativitate accepisse & circumgestare ergastulum, non de nihilo esse, credere par est. *Psalm. 100, 2. Matth. 10. 30. Rom. 9.* Verùm & hoc cognitum habemus omnes & singuli, in corporibus rationalium animantium, optime conformatis, pessimas sæpe residere animas, & multo monstruosiores, immo monstruosissimas. Vah! quam horrendum, quam prodigiosum est observare, monstra monstra dicere, & germanâ hac fraternitate conjunctos sibi invicem insultare multos, quibus aliorum nævos connatos & adventitios videre & ridere volupe est, suos vero, neque physicos, neque logicos, neque morales, agnoscere datum est. Quinimmo impia sane & inhumanissima est arrogantia, se bene fabricatum suspicere, & despicere male conformatum. Iste, hunc aspiciens, suâ hac non superbito prærogativâ, sed cogitato potius aliam altiorem, moralem indigito & logicam, ab ipso eo magis esse quærendam. Eadem perpendito alium melius efformatum contuens. Ob corporis defectum animum is non abjicito, sed erigito potius. Animam nil monstri alere, &, qua monstrosum, alios, qui monstra cogitant, loquuntur, suisque edunt actionibus, vel

logica,

logica, vel moralia, vel utraque, præeminere, majorem esse excellentiam, is cogitato.

§. 59. Pergo (§. 58.) in iocanda (§. 55.) nostra tripede. Monstrosum corpus quodvis est *vitale* (§. 45.). *Vitale* quodnam dicatur, ex *vitæ* definitione intelligitur. *Vitam* cum *natura* alii, ut hanc cum *principio activo* confundunt haud raro. Sunt, qui, cerebrosi sui ingenii spiritibus, ut ajunt, animalibus perciti seductique, contra omnem *loquendi usum* pactumque de isto frivole non immutando, saltem inter omnes tacitum, ab artis autem cogitandi animique sui sensa exprimendi Professoribus in orbe literario aperte publicatum sancitumque, sancte servandum, verbis ludere receptisque terminis pro lubitu uti volupe habent & sub hac luxuria, *omnia vivere*, sibi aliisque persuadere volunt. *Elementa* suam vivere vitam, haud absurdum est dicere. Paradoxon hoc loquitur vitæ idea. Sed ideo omnia ex istis composita vivere, nihilominus absonum foret statuere. Quid *corpori vita* sit, explicavi in citato (§. 48.) *ophthalmiologiæ specimine*, *de ophthalmiis sine ophthalmicis externis curandis*, *§. 45.*

§. 60. Inde (§. 59.) dicitur *vitale* corpus, quod est corpus vitæ destinatum. Hujus species sunt: corpus *vivum* & *vitale non vivum*, cum *non vitali*, nude dicto, non confundendum. Ad *vitale non vivum* spectant *vivificabile*, *non vivificabile*, *mortuum*, & denique *cadaver*, quod omnino distinctum est à *corpore mortuo*. v. allegatum *(§. 59.) specimen ophthalmiologiæ §. 48, 54.* Omne igitur *corpus* est: vel *vitale*, vel *non vitale*; *vitale* vero: vel *vegetabile*, vel *animale*, *l. c. §. 50.* ab *animato* discernendum *l. c. §. 51, 52.* quod insuper distinctum est ab *organico* *l. c. §. 40. 53.* Quemadmodum igitur omnia corpora *vitalia* sunt: vel *vegetabilia*, vel *animalia*: ita omne *monstrosum* inde recte dividitur in *vegetabile* & *animale* & hoc iterum in *brutinum* & *humanum*. Reliqua harum specierum explicatio per se patet. Præsentis tripedis pedem insolitum humanæ esse prosapiæ, primus docet illius

illius aſpectus (§. 33.) Totum vero reliquum illius corpus ſolitam refert bene conformati hominis effigiem. De hac ergo illius claſſe non ambigitur. Cuinam vero in hoc inferiori debeat accenſeri, potiſſime videndum eſt.

§. 61. Omne *corpus monſtroſum* deformationem ſuam habet, vel à ſolis ſibi propriis male efformatis partibus, vel ab aliis quoque peregrinis & adventitiis. Unde illud porro (§.59.60.) diſpeſcitur in *ſimplex* & *mixtum*. Utrumque definire, perfacile eſt. *Monſtroſum* autem *mixtum*, ſeu compoſitum, denuo dividitur in *homogeneum* & *heterogeneum*. *Monſtrum mixtum homogeneum* eſt: vel ex ſimilibus, vel diſſimilibus, ſui generis ſpeciebus mixtum. Poſterius illud ipſum eſt, quod *hermaphroditicum* dicunt. Monſtrum *heterogeneum* vocandum eſt id, quod ex diverſi generis ſubjectis conflatum eſt. Plura enim diſtincta, imprimis vero diverſa, quæ in unum coëunt, corpora, ſi in ſe vel optime fuerint efformata, monſtra tamen exhibent, quoniam hæc compoſitio à conſuetis naturæ præſentis legibus diſcedit (§. 45.).

§. 62. Tripedem noſtram (noſtram autem eam dicimus, quatenus noſtræ illam heic fecimus conſiderationis objectum) quin *mixtis*, ſeu compoſitis, adnumerem monſtroſis, temperare mihi vix poſſum. Pedem enim ſuum ſupernumerarium, valde elaboratum, quoad ſtamina ejus primigenia aliunde illam habere atque eum ex ipſamet haud evolutum eſſe, vix dubitare licet. Ejusmodi virtutem formatricem vitali corpori vel à creatione eſſe inſitam, vel caſu ineſſe, difficilius eſt credere, quam tale organon ſuperabundans aliunde accitum atque aliàs ſolemni & explicatu facili implicatione implantatum eſſe & ſenſim concretum. Magni quidem, quos veneror, viri aliter ſtatuere videntur. Sed hiſce iſtis me neutiquam oppono, qui tantùm vero heic ſimiliorem mihi viſam ſumo *hypotheſin*, *hypotheſin*, repeto, hoc eſt, ejusmodi propoſitionem, quæ alio quoque ſumi poteſt modo. Qua autem ratione hoc phænomenon ab alterutra probabilitatis ſuæ parte

ad

ad certitudinis usque gradum possit evehi, hic nondum disquiro. Forsan infra, vel alibi, ad id dabitur occasio.

§. 63. De *monstrosis* ex pluribus individuis compositis, speciatim de *bicorporeis* (*tricorporeorum* enim & *magis compositorum*, vel nulla, vel rariora sunt exempla, cognita nempe, plane enim nulla esse, certo dici nequit, quia ista omnino sunt posibilia) graviores movent quæstiones, & THEOLOGI, & JCTI, *v.gr.* an singula totidem regantur animabus? an pro uno aut duplici individuo habendi sint fœtus bicorporei? an *monstra duplicata*, *multiplicata*, duplici, triplici &c. baptismate initianda sint? an in casu dubio, dubie? addo: Si dubie sacrô tincta fuerint lavacrô, an postea, re certius cognitâ, reiterandum, vel supplendum, sit baptisma? an duplex duplici, triplex triplici in foro gaudeat jure, an binas pluresve capere possit hereditatis partes. v. SIMON. *Præs. Acad. P. I. disp. 3. thes 2. p. 121.* Varii varia respondent, & pro varietate circumstantiarum varie omnino respondendum est. *vid. l. cit.* & LINCK. *disp. de baptismo cap. 1. thes. 5.* WEINRICH. *de ortu monstror. C. I.* SYLLOGE DECRETORUM PARLAMENTI PARISIENSIS *è commentariis* PETRI BARDETI *cum not. Claud.* BERROGERI *c. 68.* ACT. ERUD. LIPS. *supplem. 2. pag. 196.* MUTEI *disp. de auctoritate* HIPPOCRAT. *in studio juris cap. 2. §. 7.* DEDEKENN. *vol. 1. de baptismi objecto.* FIDELIS *relat. med. L. 3. Sect. 8. Cap. I.* BOEHMER *in jure Eccles. cap. 3. tit. 42. n. 10.* SCHILTER. *in thesaur. Catech. de baptismo.* KOENIG. *in cas. conscient. de inst. Bapt. cas XI.* MENRIQUEZ *theolog.* TEICHM. *inst. med. leg. c. 14. qu. 6.* ALBERTI *hist. med. jur. pr. tom. I. cap. V. §. 20.* BUDEWYN. *ventilabrum med. theol. p. 2. qu. 21.* KULMUS *in descript. anatomico-physiolog. alicujus fœtus monstrosi.* HEBENSTREIT *Anthropol. for. Sect. II. membr. 3. cap. 2.*

§. 64. Prælibetas (§. 63.) quæstiones hic præterire possumus. Licet enim, de qua loquimur, puella, quod vero est simillimum (§. 62.), quodammodo sit bicorporea & monstrosis mixtis (§. 61.) accensenda, unius tamen hominis vitam vivit. Quam unius igitur inter nos civis, non plu-

ribus, eam gaudere juribus, tam ecclesiasticis, quam civilibus, nullum est dubium. Ex parte enim tantùm bicorporea est, partem, præter corpus sibi proprium, de alio participans, insigniorem quidem, sed inanimam. Animam namque in socio, à quo partem illam lucrata est, corpore, aut nondum adfuisse, aut si adfuit, cum reliquo corpore uno velut aufugisse pede, altero in hoc relicto, statuendum esse, aliâ vice docebimus.

§. 65. Num vero (§. 64.) nostræ tripedis corpus ad ejusdem, numve ad diversi, ordinis monstrosa pertineat corpora, alia particularis est quæstio, in principali ista (§. 55.) comprehensa. Pedem suum accessorium sin aliunde habet, habere ab alio sui generis, indubium, in suo autem genere, a cujus speciei alio, dubium est. Eum enim, aut suæ speciei, aut potioris, sexus consorti acceptum referre debet. Et utri? Difficile dictu. Oculatiori examini subjicienda res est & videndum, num ullibi aliqua deprehendantur vestigia, ex quibus conjicere liceret, cujus sexus fuerit fœtus, qui, hinc uno pede profugus, alterum huic tertii locô reliquerit? num excrescentia illa, quæ *femoris parte anteriore superiore c* conspicitur, verrucosi alicujus concrementi, num vero penis, aliquod rudimentum referat? num intus forte delitescant hujus rei indicia? num ea propter sit *hermaphroditica?* De his autem omnibus ad quæstiones sequentes (§. 38. nro. 23-27. 35-41.). Curiositatem verò plane demum satiare poterit post mortem ipsius instituenda sectio (§. 27.).

§. 66. *Monstrosa* sunt: vel *viva*, vel *non viva* (§. 59, 60) & *viva:* vel *vivacia*, vel *non vivacia*. *Vivacia* alias quoque dicunt *vitalia*, sed minus adcurate, reapse enim ista ab his sunt distantia. *Vitalia* latiùs dicuntur & sub genere suo complectuntur *speciatim vivacia*. De his CEL. ALBERTI *in Syst. Jur. pr. med.* ita disserit: *in monstrorum doctrina movetur etiam quæstio an monstra sint viva & vitalia? ubi distinguendum est inter concretionem monstrosam, molaticam & monstrum perfectum; plurima itaque monstra, nisi vel ante partum in utero, vel sub partu vita priventur omnino viva & vitalia existunt, quæ*

tamen

tamen haud diu vita fruuntur, ſed brevi extinguuntur. Hinc authores parallelam illam quæſtionem proponunt, quæ monſtra vitalia aut minus talia ſunt. Quamvis vero plurima monſtra citiùs intereant, dantur tamen exempla monſtroſorum hominum, qui per plures vixerunt annos. Eandem quæſtionem eodem fere modô tractarunt TEICHM. *in inſtit. med. leg. cap. 13. qu. 4.* ZACH. *L. VII. tit. 1. qu. 6.* WEINRICH. *de ortu monſtror. cap. 34.* Verùm, quod pace tantorum virorum & ſine ulla dixerim arrogantia, citata hæc, & aliorum ſimilia, eloquenter potius, quam technice (§. 54.) & nimis implicate dicuntur atque tot intricata ſunt ambiguitatibus, ut multa indigeant adcuratiori explicatione, ex modo & ante (§. 48. 50, 60.) dictis enucleatiùs ſiſtenda & ſubſtituenda.

§. 67. En! novas (§. 66.) puellæ noſtræ monſtroſæ prærogativas, præter dictas (§. 58. 60.), præ aliis monſtroſis ipſi ex æquo tribuendas (§. 41. 56.). Sine vitæ naufragio ſub hoc generationis diſcrimine *viva* in noſtrum prodiit cœtum & bene *vivax* in hoc inter nos per anni ſpatium jam ſuperſtes fuit (§. 33.), erit forte diutius (§. 38. nro. 42.). Alteri igitur, quem quamve naſcitura ſuam præter intentionem pede ſpoliavit, ſupervivens & poſthuma, hujus vitæ lucris commodisque, ſi non hominis duplicis (§. 64.), nec unius omnibus, potioribus tamen & omnibus, quibus potuit, & eccleſiaſticis, & civilibus, potita eſt juribus. Præterea ſuo nos *docet* exemplô & ſpectaculô, multa docente (§. 29.), *vitales* non ſolum ſed & eminenter *vivaces* in hominum, noſtra, inquam, familia eſſe, & ſupereſſe, & poſſe & debere, & ſupereſſe haud fruſtra, ſed pro exemplo, & ipſismet, & aliis, utili, & ſupereſſe poſſe diutius, & felices, ſub ipſo hoc infortunio.

§. 68. Ita (§. 67.) tripes infans, cujus deſcriptionem habemus à Dr. PLANCO *de monſtr. & rebus monſtroſis* adultiori ætate provectus non ſolum *vitalis* (§. 66.) ſuperfuit, ſed eo usque

Vivax experſque ſepulcri. Ovid.

Ita ITALUS fratrem suum sub sterno ex corpore suo pendentem per 27. annos in fascia circumtulit. vid. HELLWIGII *observ. nro. 16.* Ita monstrosus iste HUNGARICUS per sexennium fuit superstes. vid. ETTMULLERUS, *filius*, in *Diss. de monstro Hungarico bicorporeo.* Ita *gemellæ ad cocciges connatæ* ad 21. annos usque juxta COMM. LIT. NOV. *1736. hebd. 3.* ex BELIO; ita *pectoribus implexæ l. cit. 1743. hebd. 8.* ita, quæ *pelvibus coalitæ* cohæserunt similesque, ut habent PINCET. apud LICET. *de monstris L. II. p. 114.* DUVERNOY *Mem. de l'acad. des sciens. 1706.* diutius superfuerunt vivaces. Ita connatos *gemellos* octo annorum recenset RUYSCH *Advers. II. n. 10.* Ita Virum *bicipitem Madriti* pro spectaculo olim circumgestabant. vid. MARTINEZ *libell.* quem ILL. *de* HALLER recudi curavit in *Disp. select. Tom. II. Disp. p. 2.* Multo frequentiores sunt *vivaces* fœtus, quibus partes duplices fuerunt, ut nostræ puellæ. Aliæ similes historiæ leguntur apud ETTMULLER *l. cit.* BARTHOLINUM *cent. I. obs. 66.* aliosque, quas pro mira sua literatura in compendio ob oculos ponit indefessa industria HALLERIANA in *opusc. anat. 6. §. III. (9) p. m. 157. seq.*

§. 69. *Monstrosa* corpora (§. 45.) porro (§. 46, 66.) sunt: vel *perfecta*, vel *imperfecta*. Sin enim juxta verissimum Metaphysicorum assertum *omne ens est perfectum*, perfectio certe etiam cadet in monstrosa & quæ *imperfectissima* dicenda sunt, erunt nihilominus *perfecta*, ut *perfectissima* contra maxime *imperfecta*, quoad *monstrosæ* fabricæ, tam qualitatem, quam quantitatem, prout nempe utriusque fuerit respectus, *relatio* vocatur quoque, utut minus latine, *technice* tamen. Hæc sat intelligenter docent, quibus nominibus *perfectiora imperfectiorave* sint dicanturque *monstrosa.* Nec obscurum est, *imperfectius* esse monstrosam ideoque longe *perfectiorem* puellam, quam describimus, tripedem, quam *tripes* iste plane *duplex*, cui duplex fuit, eaque integre ab ore usque ad anum distincta, interaneorum series, teste RZASZYNSKI *in hist. Polon. p. 353.* Posteriori similes historias, stupendâ denuo solertiâ, undique congestas & mirâ dexteritate in ditissimum

coactas

coactas compendium lege apud literatissimum v. HALLER. *l. cit.* §. 4. *n.* 20. *p. m.* 162. & sequent. Quem in modum ibidem idem vir laboriosissimus hac Historiæ naturalis parte præ aliis nos recentissime ita locupletavit, ut unico hôc illius libellô possis lucrari, quo forte carere debuisses ob sumtunm & laboris amplitudinem. De reliquo ex dictis patescit, quodvis *monstrosum*, quo est *perfectius*, eo idem in suo genere, vel sua specie, esse *imperfectius* vitale. Aliud vero esse, semper cogitemus, *genus* vel *speciem* vitalis in se spectati, aliud contra denotare *genus* vel *speciem* illius, qua monstrosi.

§. 70. Præterea (§. 69.) monstrosa alicujus corporis fabrica alia est *connata*, à nativitate illata; alia *adventitia*, post nativitatem accedens. Omni igitur caret dubiô omnia *monstrosa* recte inde dividi in *nativa* & *adventitia* seriusque effecta. Multa nascuntur vitalia corpora à virtute formatrice non deformata, quæ nata postea demum multis modis redduntur insigniter abformia, vel morbis, vel morborum artificibus, vel aliis infortuniis. Ita *gibbosos*, *varos*, *valgos*, *scrophulosos* quis non dixerit deformatos & à consueta fabrica alienos? Quicunque vero ita se habent, aut aliquid *monstrosi* alunt, aut melior monstrosi nostræ (§. 45.) substituenda est idea. Hinc FORTUNATUS FIDELIS *de relationibus Medicorum* ne quidem *maciem* enormem, *obesiatem* nimiam, *cicatrices* aliasque, *faciei* maxime, *maculas* eximit. *L. II. c.* 2. dicens: *Macies* quoque corporis atque *obesitas* justæ magnitudinis decus imminuit; nam qui nemis obesi sunt, majores æquo esse æstimantur: qui macilenti, minores. Et *l. c. cap.* 5. Ergo cui *macula in oculo est*, qui *gibbosus*, *distortus*, aut *claudus* existit, aut *sex* habet *digitos*, merito & deformis notatur ac sacros ordines suscipere propterea inhibetur. De *cicatricibns* ibidem integra habet capita suis. *c.* 7. 8. & 9. MELETIUS *Lib. de nat. hom.* ubi de naso, hæc, inquit, pars, præ ceteris hominis faciem formosam deformemque maxime reddit. VIRGILIUS *Æneid.* VI. ita concinit:

Atque hic Priamidem laniatum corpore totô
Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora:

Ora manusque ambas: populataque tempora raptis
Auribus, & truncas INHONESTO *vulnere nares.*

Inde nominetenus cognoſcimus eas, qui *v. gr.* vulneratis turpiſſimas relinquunt *cicatrices*, fracta luxataque non debite reponunt, vel repoſita in ſitu ſuo retinere neſciunt, *Chirurgaſtros* digitô monſtro, monſtrorum, phy! ſcilicet egregios &, proh dolor! adeo hodie frequentes artifices, qui non niſi in Republicæ tolerari poſſunt detrimentum.

§. 71. Monſtroſis à nativitate talibus (§. 70) accenſendam eſſe præſentem puellam, nil attinet pluribus dicere. Plures quam dictas (§. cit. & 59. 60, 69.) eſſe monſtroſorum varietates & inde petendas, in ſolidiori de iſtis doctrina, diviſiones, ex dictis conjicere, haud eſt difficile. Iſtas vero omnes hic evolvere, à ſcopo foret alienum, quem juxta eas tantùm attingere licuit, quarum aliqua heic fuit applicatio. Plenior eorum couſideratio ad abſtractam de *monſtris* doctrinam ſpectat, quam hic ex parte applicatam oſtendere, in animo habui. Ex qua ſpecialiori noſtra intentione æſtimanda quoque ſunt ea, quæ hinc inde quibusdam rigoroſioribus cenſoribus ita comparata videri poſſent, ut egregie potuiſſent omitti.

§. 72. Ex omnibus igitur præſtructis ad propoſitam ſecundam (§. 55.) quæſtionem ſuccinctâ repetitione hanc colligo reſponſionem: *E. dicta (§. 33, 34.) tripes monſtroſis proprie dictis (§. 58.), humanis (§. 60.), compoſitis (§. 62.), ſed uuius individui vitam viventibus (§. 64.), vel homo-vel hæterogeneis (§. 65.), vivacibus ideoque juribus & eccleſiaſticis & civilibus gaudentibus (§. 67.), imperfectis (§. 69.) & à nativitate talibus accenſenda eſt.*

§. 73. Quod hactenus dixi, parum, haud inficior, habuit, habebit multo plus difficultatis dicere, cujus originis ſit hæc monſtroſa? an divinô opere, vel mediatô, vel immediatô? an fatô? an caſu nata? & quæ ſunt reliqua. Verùm de his in proxima, quæ hanc excipiet, diſſertatióne. Præſentis hic eſto

FINIS.

NOBI-

NOBILISSIMO DOCTISSIMOQUE

DOMINO

CANDIDATO

P. P. D.

PRAESES.

MUlta esse *videntur*, quæ non sunt & *sunt*, quæ non videntur &, quæ sunt, *ut sunt*, *non* esse *videntur monstra*. Repeto, quæ à limine hujus scripti jam dixi. Sed iisdem verbis eadem non dico. *Figurate* hic loquor. *Monstra* volo, non *physica*, ut ibi, sed *logica* (§. 48.), & *academica*, & *alia*, & *publica* & *privata*, & *impressa* & non *impressa*, cognitionis puto & quæ à fomosæ *eruditionis* effigie, quocunque, vel *qualitatis*, vel *quantitatis*, modo, abludunt. Propiori adplicatione & *abstracto* in *concretum* versô, rem urgeo. Multi esse *videntur*, qui non sunt & *sunt*, qui non videntur &, qui sunt, *ut sunt*, non esse videntur, *spurii nomininis Eruditi* & speciatim cognomines *Medici*. Propositio hæc admodum implexa quidem est, sed explicatu facilis. Explicatio & applicatio ejus, per genera, per species, per individua, vel tectis nominibus, vel nominetenus, instituenda, ubique ampla, immo quam amplissima, est nec hujus loci. Paucula attingam. Multi *sunt* nec videntur bonæ notæ, ex aliorum, vel *ignorantia*, vel *invidia* & *maledicendi* solemniori *consuetudine*. Sunt *nec videntur* pejoris notæ ejusmodi creaturæ, academicæ aliæque, ob aliorum iterum *inscitiam*, ob *præjudicia*, ob *Nepotismi* lepidam tutelam, ob *titulos*, ob *munera*, quibus aliis *per speciem* superiores, reapse inferiores, existunt, ob ipsorum denique adeo scilicet! excellentem celebritatem, quam habent ab ingenita velut, vel *Pedantismi*, vel *Charletaneriæ*, prærogativa, *populari aureæ* mirifice blandiente. Multi præterea, qui sunt, *ut sunt*, non esse, videntur vel *veri*, vel *spurii*, *nominis Eruditi* & speciatim ejusdem nominis

Me-

Medici. Justum est suum cuique tribuere & ex æquo metiri suos aliorumque, & profectus, & defectus. *Justam* vero *cognitionis* capere *mensuram*, res sane vehementer difficilis est & altioris indaginis, ac ii vulgo putant, qui *Eruditorum æstimationem* sibi sumere non verentur. Ejusmodi *quantitates intensivas, absolutas* & *respectivas* inque istis occurrentes *æqualitates, inæqualitates, majoritates, minoritates &c.* dixi in *Pantom. Erudit, Sect. II. art. I.* Ibidem quoque annotavi *Eruditorum quantitates negativas*, quæ sunt: vel *imperfectæ*, vel *perfectæ*, vel *plusquamperfectæ, transcendentes* aliàs dicunt, unde haud inepte distinxeris *Eruditos*, *negative* spectatos, in *Eruditos defectus imperfecti, perfecti, plusquamperfecti, simplicis* & *compositi*; prout nempe pauciores pluresve ejusmodi *quantitates* negantur & velut unà cum suis, quibus inhærent, *subjectis* è *positivorum* medio tolluntur. In *plusquamperfecto* enim illud ipsum occurrit, quod vocant *nihilo minus* & quod rectius dixeris, *nihilum majus*, quoniam *unnitas nihili* est *minimum nihilum.* Non de *nihilo* est TUA, NOBILISSIME Dn. CANDIDATE! eruditio. Comprobasti eam ordini nostro in examinibus TUIS, laudabiliter exantlatis. Et, ut rebus medicis, *theoretico-practicis*, ante ista navasti operam, ita post ista praxin ipsam sub auspiciis felicioris inter nos *Physici Pfullingensis* Dr. MANN *viriliter* hucusque exercendi nactus es occasionem, ut TIBI soli relictus non amplius opus habeas *prima per mortes facere experimenta.* Ingenii animique dotes TIBI à DEO concreditas esse, ad res TUAS agendas, prævalentes, nemo nescit, qui TE cognitum habet. Utere istis in TUA, in ægrorum TUORUM, commoda. Perge eo, quo ad finem perduxisti studiorum TUORUM curriculum tramite. Hisce, non monitis, sed precibus, ad omnis salutis nostræ Satorem statoremque fusis, TE dimitto & a subselliis nostris ad lectos ægrotorum abiturum salvum esse volo & ab omni parte beatum,

è Museo d. 7. Nov.
1755.

PRÆNOBILISSIMO atque DOCTISSIMO
DOMINO
CHRISTOPHORO FRIDERICO LIESCHING,
MEDICINÆ LICENTIATO DIGNISSIMO
ΕΥΧΑΙΡΕΙΝ καὶ ΕΥΠΡΑΚΤΕΙΝ
D. CHRISTOPHORUS DAVIDES MANN,
Opponens.

CONsuetudinem integerrimam suavissimam, Venerabilem atque Clarissimum Dn. FRATREM TUUM inter ac me, familiarissime firmissimeque stabilitam, animum meum intra proh dolor! mortariorum pharmaceuticorum clangores, pyxidumque rumores misere depressum, dulcissime erexisse, dum fidelissime heic loci operas præstaret vicarias, non possum quin publice tester; Haud minus profiteor *Te* & amicissimum consalinum, & in medico-practicis, æque ac chemico-pharmaceuticis habuisse sincerrimum *συνεργον.* Hinc memoriæ, non nolui quædam tradere *Tua*, partim communicata discursu, partim ipsa pertractata *Tecum*; ANIMADVERSA PHYSICO-MEDICA OBSERVATAQUE PRACTICA brevissime licet sciagraphica serie tantum; PHYSIC. *Nuglandes* ad ECHAZ fluvium copiosissime & numerosissime proveniunt, cur ad *Nicrum* non, præsertim prope Tubingam similiter? De *spelunca nebulosa*, Baumannianæ simili, quid infra & supra eruere potuerit? (memini *montis Ursulani* portentum spectrolo(u)gicum, *Brostha* dictum; narratiunculam simillimam habet *Joh. Stumpff* in Chronica Helvet. Permulta perpulchraque *Petrefacta* vegetabilia vidisti in *Taugsteinen*; Quæ ratio, *cortinam piscinalem* super ignem *frigescere?* pariter *adhærentem fuliginem* sartagini, imminente pluvia, candefieri? addo: *Cineres clavellatos* depuratos siccissimos asservavi in *vitro saccharino*, charta leviter tecto in hypocausto, ex inopinato percrepans divellebatur, in aliud recondidi vitrum eodemque eventu, (aliâs Salia non agunt nisi soluta;) Superfœtatio in raphano. ANATOMICO-PHYSIOLOGICA. *Lienulum* perfectum magnitudine nucis avellanæ, supra ordinarium positum in filiolo IV. annor. Pari modo in viro XXX. annor. Scorbuto vero extincto *Splen* mole pomum

 bors-

borsdorffiens. æquans, quasi *succenturiatum* reperi; hic *addidisse* naturam, eandemque vero & *subtraxisse*, offendimus in infante, in quo ne vestigium *omenti* apparebat. *Aug. Vind.* ex ore D. D. GEIGER percepi, absentiam *hepatis* plenariam in neonato. Misello in tenellulo Bezingæ nobis oblato, in utroque ocello, *catarracta* candore eboris adparente, ciliares *iridis* processus una cum adhærente *liquore nigro* plane deficiunt, instarque polyedri vitri multipliciter objecta repræsentant. *Partus hydropicus.* HYG. *Idiosyncrasiâ* ridiculâ mire vexabatur ancilla mea, etenim, quodsi brassicam muriaticam una cum globulis farinariis ederet, rejiciebat statim vomitu, secus seorsim. *Ratisbonnæ* novi pharmacopœi uxorem, *odorem rosarum* naribus obturatis reformidantem, aliam alibi *pomorum Saporem.* PATHOLOG. SEMIOTIC. *Calculi fellis* in vesicula, pathognomonicum signum pariter ac *vermium* an detur infallibile? *illorum* XXVII. in virgine motibus terrificis convulsivo-hystericis diu vexata, apoplexia serosa tandem defuncta, reperi; *horum* filiola V. annor. intra aliquot dies ultra CC. equidem una sede LX. longitudine Spithamæ horrendis sub torminibus dejecit. *Aqua ex utero vacuo* profluens num prodromus imminentis vel incipientis hydropis uterini? *Corruptionem humorum* universalem prodidit livor obducens scalpella *Tua*, quibus Ehningæ in hierocomio *puellam* secavimus, ubi & *aliam* cultro subjecimus, ex cujus pulmone dextro duo frusta materiæ osseæ medicé abstulimus. (Ibidem uterum hydropicum.) THERAP. GEN. *Phlebotomiæ* num & quando præmittendus *purgantium* usus? prophylactice scilicet, doctissime expendit B. S. SCHAARSCHMID. Inter *specifica*, præcipue in ancipiti casu, verissimum *Ess. pimp, a.* in angina notha. *Antihydropici* arcani pretiosi effectus frustraneus, quin immo sinister. De *panaceis* sincerrime testatus est B. CARL. MAT. MED. *Gumm. gutt. Jalapp.* ejusque *resina*, *scamon. Trochisc. Alband.* De hisce & similibus communes positiones heic loci minime quadrant. *Rad. Pæon.* Divo HOFFMANNO splendere, JUNCKERO dubiæ fidei, aliis suspectæ, simulac adeo multa remedia incerta redduntur, pessime quidem, optandum vehementer, ut, quoad fieri posset, Experientia magistra rerum sufficientissima controversiæ odiosa perniciosæ execrarentur. CHEM. *Sodam* à magno NEUMANNO opificibus, saponariis relictam, longe majoris utilitatis esse, *Sal polychrestum de Saignette*, ante XXIV. annos juris public. fact. ad omnes sensus testatur, hoc ille minime detexit, neque perspiciendum, B. SCHULZE non involvisse, & quod magis Dn. STRUMPFF latuisse,

qui

qui per plures annos in officinis pharmaceuticis commoratus; vid. *Chemische Versuche. Pharmac. Württemb.* 1741. *Dissert. Jenens.* 1742. Macquer. *Nitrum antimoniat.* cur adeo maledice NEVMANN vitilitigârit, non strepitus tanti videntur; Aliis, BOERHAVIO ampli bonique usus. *Oleum* æthereum fragrans *pingue*, casu *ex spiritu vini* purissimo simplici vetusto proventum, vidisti, & *cinnabr. factit.* particul. *adhærente* in medio globulo *mercur. viv.* *phialam* obstruens, fragore tonitruantre *diruptam*; n. *aliud* mirum phœnomenon. *Antimon. cinnabr.* instituimus operationem, & uti prædixi, antimon. pondus sub prelo exsudasse, interim jucundo obsedit spectaculo cinnabr. merc. sublim. superfl. *Mater perlat.* ex improviso *martial.* tact. FORMUL. Quantum gulæ *hisce* indulgendum odioso - operosum sæpius, *sesquipedales*, experientissima *Doctor Erxlebia* cum Werlhoffio omnino vituperat. Cæterum *has* concinne & *rite* præscribendi, Ars *pharmaceutica* admodum medico *practico* necessaria. PRAXIS UNIVERS. *Limbolarius* quidam nunc LXXarius, ante decennium per XXV. ann. jam *Spleneticus*, correptus *Dysenteria maligna* cum *purpura* alba, insigni *oedemate* pedum, *deliriis Lipothymiis*, simul paroxysmis *tertianæ* legitimæ, decumbens *evasit*, hactenus vigens. *Rustica* quædam *Hydrope* universali manante, suris profunde Sphacelaris, facie hippocratica, anhelitu moribundo, colluctans, *emersit*, aliquot post septimanas, cibos marito in agrum portabat, casum similem expertus est Dn. Dr. JÆGER, N. Ph. *Mercenarium* heic loci *ipse* solus visitasti, *acuto* laborantem morbo, perversis stipato symtomatibus, *hæmorrhagia* narium, eaque enormiter tumultuaria solutum; longe ex turbulentiore statu, Diarrhœis Lipothymiis &c. eluctata ejusdem uxor. Addo hisce: *Preplem.* Sanis, ut videntur, ex parentibus VIII. jam *liberi* nati, adspectu sani, singuli iisdem circumstantiis, primis septimanis, legitimo regimine solicite tractati, *interiêre*, causæ an ex utero, aut extra illum? *Mulier:* decem post partum hebdomades hydrope singulari extinct. cujus mesenterium copiosa *pinguedine* refertum, ichore inundatum *putidissime* sanioso, in toto corpore ne unicus globulus *cruoris* conspiciebatur, vix ac ne vix in cordis ventriculo restabat rubicundi quid coaguli, & uteri musculus in fundo aliquot stigmata, omnia *viscera*, & hepar, lien renesque pallida quasi *decocta* adparebant, quodsi cadaver versum fuisset contenta cuncta cum nervulis & vasculis intercostabilibus & spinalibus prolapsa essent, consui cutis poterat vix. *Vetula*, ab-

 domen

domen per plures annos tumidum gestabat, hoc apertum nil præter sentinam sistebat terribilem, qua per inclinationem effusa, vix adhuc frustulum duodeni ventriculo, & recti ano affixum supererat; illa sine sanguine, hæc sine intestinis vixit. *Parturiens* prima vice, aspectu floridissima, repentino suffocata, in sectione cor infarctum polypo, & secundinæ non fundum, sed anteriorem superficiem uteri occupantes detegebantur. EXEMP. TRAG. *Morsus canis rabidi*, aliquoties obveniebat, alii ferro quieti, alii ad claves dæmoniacas cujusdam, (contra officium & religionem) suasu perciti. Noctamb. mirab. peric. *Aerem microcosmi factitium*, uti eum descripsit atque explicavit B. D. D. HOFFMANN. *in Lapsa* observavi, arnicæ decocto feliciter curata; huc refer. *Puerum* XIV. annor. febre per medicastrum suppressa, ita *inflatum*, ut nasus intra buccas vix promineret, & penis Cylindrum culinarem æquaret, adhibitis congruis remediis perfecte restitutus. CHIRURGIC. De *phlegmone* aliquot casus tenes, præsertim in *juvene* quodam, in quo cutis dextri fœmoris braccarum instar elevari potuit. *Panaritium*, ex causa menstrua cacoëtheum, evulso osse sanatum. *Glandul.* saliv. ovi columb. magn. *siliceo-petrefact. Carcinom.* horrendum in tibia magn. mur. cortic. quern. text. sanat. *Uvulæ* descensus, in me ipso, usque in Oesophagum & intra dentes vagant. *Fractur.* fœmor. dextr. in bienni difficilius tractand. nuperrime experti sumus. Abominab. *crust. lact.* cum Phtiriasi, funditus, æque ac detestabilem *lepram* radicitus persanat. Dantur interim *Oehlschenckel* perplures. *Ulcera*, antiq. fistulos. inveterat. sinuos. a prima juventute post variolas, & s. p. multoties *damnum* inferunt permanens, exempl. exitial. *luctuosa* mihi, in duobus fratribus *german.* Alter febre intermittente *maligna*, vid. Schaarschmid, alter Pthisi consummata obiit n. septic, sutor. quibuscunque adplicatum. acutissimos dolores excitavit. *Phlebotomare* decet medicum posse. FORENS. s. LEGAL. In monte *Achalm* secavi, bombardâ explosâ â germano suo trucidatum præter XXXII. *vulnera* in capite & collo, maxilla superior sinistrorsum & particula Epiglottidis suprema demta erat. *Impotentiâ* aliquando respectivâ tentatus, fœcundo jam jam lætoque matrimonio viget. *Puellam*, ex statu verminoso convulsivam, *ecstaticam* factitiam, ornatiss. Dn. *Melm* mecum visitavit. Itidem *Puer* pro *incantato* habitus. Circulator ille, ex *lixivio* Tartar. vitriol. pariter lictor vicinus ex *musto* pyror. *Uromantia. Recutitus* ante triennium hic grassans, cuidam *tympanitica* suasit, abdomen inungere *semine* virili. Abort. ætat dub. ex adulterio. Pharm. Württ. ordinat. constit. medic. &c. præfat. fol. 2. p. b. l. 30. pagella plura vetat. Restat, TIBI ut gratuler, gratulor enim TIBI vere & ex animo felices successus, adnuat cœptis DEUS, in gloriam nominis sui, commodum TUUM, aliorumque salutem; vale rectissime iterumque vale & fave. Ded. ex λαβύϱινθῳ Id. Oct. MDCCLV.

Fig II

a
b
c
d
e
g